

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. O.**, zastoupený JUDr. Lucií Strakovou, advokátkou se sídlem Babická 2379/1a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2017, č. j. OAM-424/ZA-ZA11-ZA05-2016-II, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 1. 2019, č. j. 29 Az 62/2017 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Lucií Strakové, advokátce se sídlem Babická 2379/1a, Praha 4, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce a náhrada nákladů v řízení o kasační stížnosti ve výši 10 191 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Napadeným rozsudkem byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] Krajský soud po přezkoumání věci a výpovědí jednotlivých členů rodiny, když pod sp. zn. 29 Az 63/2017 a 29 Az 61/2017 rozhodoval týž den jak o žalobě žalobce, tak i o žalobě jeho otce a matky s nezletilým bratrem žalobce, konstatoval, že výpovědi členů rodiny se vcelku podstatným způsobem liší, zejména při popisu událostí, které se měly stát v průběhu posledních dvou let před opuštěním země původu. Zatímco otec, A. O., vypověděl, že v posledních dvou letech již žádné problémy prakticky neměl, jak uvedeno v bodě 9 – 11, jeho manželka a syn vypovídali jinak. Z uvedeného důvodu pak krajský soud hodnotil jejich výpovědi jako málo důvěryhodné a nadnesené. Otec žalobce popsal své problémy s nedostatečným oceněním dobytka, za který nedostával dohodnuté peníze, na což si stěžoval, ale nikdy mu policie nepomohla. Naopak,

byl bit a vysmívali se mu. Správní orgán ani soud však v uvedených potížích neseznal azylově relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany a podrobné důvody popsal v rozhodnutí soudně přezkoumávaném pod sp. zn. 29 Az 63/2017, tedy ve správním rozhodnutí, proti němuž mířila žaloba otce žalobce.

[3] Žalobce sám žádné důvody politického charakteru či uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu neuváděl. Problémy, které žalobce popsal a které měl mít ve škole, jistě nejsou a být nemohou azylově relevantní. Žalobce je chtěl sice vázat ke své národnosti, nicméně soud shledal, že pokud žalobce školu navštěvoval natolik sporadicky, jak sám popsal v průběhu pohovoru (chodil málo, jednou za měsíc apod.), je vcelku těžko představitelné, že mohl vyhovět nárokům výuky v jednotlivých ročnících, a je tak těžko uvěřitelné, že mohl dosáhnout deváté třídy. O domácí výuce se nezmínil. Dle krajského soudu je více než reálné, že problémy žalobce ve škole neplynuly z jeho národnosti, ale spíše z jeho těžké zařaditelnosti do stupně výuky, s čímž mohli mít problémy i jeho rodiče, pokud škola tyto problémy signalizovala obci. K žalobcem vyjádřeným obavám z nástupu na vojenskou službu, když bez jakýchkoliv konkrétních odkazů tvrdil, že Jezidé jsou umístováni do první linie, kde jsou likvidováni a z vojny se tak nevrátí, pak žalovaný dle přesvědčení krajského soudu dostatečným způsobem vypořádal otázku branné povinnosti jako legitimní státoobčanské povinnosti i to, že k tvrzení žalobce o problematickém výkonu vojenské služby Jezidů v Arménii není žádný objektivní podklad v různorodých a objektivních zprávách, které byly žalovaným pro posouzení věci shromážděny a které jsou rovněž součástí spisu.

[4] Dále soud konstatoval, že rodinní příslušníci žalobce podali žaloby proti rozhodnutím žalovaného a mezinárodní ochrana jim nebyla žalovaným udělena, soud jejich žaloby zamítl jako nedůvodné. Žalobce je tak v době rozhodování soudu v postavení, kdy nesplňuje a nesplňoval podmínky dle § 13 a § 14b) zákona o azylu.

[5] Žalobce namítal nedostatečné zvážení situace své co do podmínek hodných zvláštního zřetele (§ 14 zákona o azylu); správní orgán podle tohoto ustanovení má zhodnotit všechny okolnosti věci a případně udělit žadateli azyl humanitárního charakteru. Podle krajského soudu však správní soud může takovou úvahu posuzovat pouze z pohledu její úplnosti a toho, zda nedošlo k překročení mezí tohoto správního uvážení. V daném případě se tak nestalo, neboť žalovaný jasně uvedl, že žalobce je již v době rozhodování plnoletý, svéprávný, netrpí žádnými závažnějšími zdravotními potížemi, žije s rodinou, s níž se v zemi původu dobře uživil. Vzhledem ke všem okolnostem a popisu věci dospěl soud k závěru, že nevidí sám žádné okolnosti hodné zvláštního zřetele, které by mohly přinést vážný důvod ke konstatování, že věc nebyla v případě žalobce z pohledu § 14 zákona o azylu objektivně a úplně zhodnocena.

[6] Pokud žaloba hovoří o diskriminaci např. v přístupu k zaměstnání ve státní správě či zpravodajských službách, krajský soud shledal, že žalobců se prakticky uvedená diskriminace v čistě pojatém smyslu slova nedotýkala, neboť tato zaměstnání předpokládají určitý stupeň vzdělání a žalobci sami sdělili, že vzdělání nedosáhli prakticky ani na základním stupni školství. Nebylo ani patrné, že by v zemi původu žádali o určité zaměstnání a jejich žádosti nebylo vyhověno.

[7] K posouzení otázky naplnění podmínek § 14a zákona o azylu těžil žalovaný z různých podkladů, které citoval na str. 9 svého rozhodnutí, tyto porovnal s tvrzeními žalobce a vypořádal jím uváděné obavy z případného návratu do vlasti na str. 9 – 12. Správní orgán jednak poukázal na to, že žalobce si stěžoval, že se k němu nechovali ve škole dobře, do školy přestal chodit dva roky před odjezdem ze země původu, takovými problémy již v budoucnu ohrožen zcela jistě není, nehledě na skutečnost, že jak žalovaný, tak i soud uvedené potíže jako azylově relevantní vyloučili. Problém odvodu na vojenskou službu soud vypořádal v bodě 17, žalobci tak nehrozí vážná újma

pokračování

v podobě trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Jeho vycestování není ani v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Tyto otázky vypořádal žalovaný podrobně ve svém rozhodnutí a soud s jím uváděným odůvodněním souhlasil. Žalovaný popsal a zhodnotil i vývoj konfliktu v Náhorním Karabachu, kde sice dochází k určitým střetům ozbrojených složek Arménie a Ázerbájdžánu, nedosahují však takové intenzity, aby mohly naplnit znění ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) opírá kasační stížnost o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Rekapituluje důvody podání své žádosti o mezinárodní ochranu a nově doplňuje hrozící újmy v případě jeho návratu do Arménie v podobě vězení za nenastoupení povinné vojenské služby a nasazení do předních linií v případě bojů a další ohrožení při výkonu vojenské služby. Přípustnost kasační stížnosti dovozuje z toho, že krajský soud hrubě pochybil při výkonu hmotného práva a nerespektoval ustálenou soudní judikaturu týkající se smyslu a účelu doplňkové ochrany. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a hrubě pochybil při výkladu hmotného práva.

[9] Dle stěžovatele je napadený rozsudek nepřezkoumatelný, neboť se krajský soud dostatečně nevypořádal se žalobními námitkami týkajícími se skutečnosti, že tři členové rodiny stěžovatele (bratranec otce stěžovatele a jeho manželka a syn) byli zavražděni pro svou národnost. Krajský soud se taktéž nezabýval žalobou z pohledu principu *non-refoulement*.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek i napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný podle svého vyjádření ke kasační stížnosti se závěry napadeného rozsudku plně souhlasí, odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Stěžovatelem v kasační stížnosti uvedené skutečnosti nespádají pod výčet důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, potažmo doplňkové ochrany nebo humanitárního azylu. Stěžovatel nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu zákona o azylu, přičemž nejde ani o případ naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby ji soud zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Po konstataování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že je nepřijatelná (k pojmu přijatelnosti viz zejm. usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[14] Co se týče kasační argumentace o pronásledování otce stěžovatele v Arménii v podobě krádeží jeho dobytka, napadání a bití, to vše pro jeho jezidskou národnost, považuje Nejvyšší správní soud přezkum napadeného rozhodnutí provedený krajským soudem za řádný a jeho závěry za přezkoumatelné a zákonné a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

12. 12. 2019, č. j. 2 Azs 51/2019 - 67, kterým byla odmítnuta pro nepřijatelnost kasační stížnost otce stěžovatele.

[15] Námitku explicitního nevypořádání se s žalobní námitkou ohledně zavraždění členů jeho širší rodiny pro jejich národnost a námitku hrozby věznění z důvodu nenastoupení vojenské služby v Arménii a rizik jejich následného výkonu vojenské služby v Arménii shledal Nejvyšší správní soud nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., jelikož se jedná o argumentaci poprvé uplatněnou v kasační stížnosti. Předtím však zabitím členů své širší rodiny v souvislosti se službou v arménské armádě matka stěžovatele argumentovala v rámci azylového řízení, takže nelze vidět důvody, pro které by tyto argumenty stěžovatel nemohl uplatnit i žalobě. Nejvyšší správní soud se proto touto námitkou nezabýval.

[16] Nad rámec nezbytného je však vhodné poznamenat, že sama o sobě by údajná smrt členů širší rodiny nemohla být v případě stěžovatele důvodem pro poskytnutí některé z forem mezinárodní ochrany – obecné životní poměry stěžovatele nijak nevybočovaly ze standardů života v Arménii, jež jistě nelze srovnávat s evropskými, avšak rozhodně též nejde o poměry nelidské, v nichž by stěžovatel byl takříkajíc „na každém kroku“ vystaven riziku smrti či jiné podobně vážné újmy. Obecné poměry Arménii i specificky situaci tamních Jezidů žalovaný velmi pečlivě zjistil a konkrétní životní situace stěžovatele a jeho nejbližších příbuzných z nich nevybočovala. Jeho subjektivní vnímání své situace bylo velmi vzdáleno tomu, co vyplývalo z přesvědčivých a podrobných informací o zemi původu.

[17] Nejvyšší správní soud tedy neshledal zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[18] Ohledně nevypořádání tohoto žalobního bodu stěžovatel namítá (kromě zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení) i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Rozsudek je přezkoumatelný (k otázce, jaké minimální kvality musí odůvodnění ať už soudního či správního rozhodnutí vykazovat, se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 130). Povinnost soudu řádně odůvodnit své rozhodnutí není nutno pojmát tak široce, že by bylo třeba vždy vyslovit podrobnou odpověď na každý argument účastníka řízení. Krajský soud se zcela adekvátně zabýval otázkou existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, přičemž v intencích projednávaného případu správně posuzoval, zda je řádně a úplně odůvodněna neexistence hrozby mučení, nelidského či ponižujícího zacházení, jelikož to bylo jádrem stěžovatelovy argumentace v žádosti o mezinárodní ochranu.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[21] V řízení o kasační stížnosti byla stěžovateli ustanovena zástupkyní JUDr. Lucie Straková, advokátka se sídlem Babická 2379/1a, Praha 4. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal advokátce odměnu za dva úkony právní služby, a to první poradu s klientem (konanou dne 21. 5. 2019) včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) a doplnění kasační stížnosti § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách

pokračování

advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 3100 Kč za každý [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu], přičemž k nim náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupkyně stěžovatele není plátcem daně z přidané hodnoty. Celkem tedy odměna ustanovené zástupkyně činí částku ve výši 6800 Kč [(2 x 3100 Kč) + (2 x 300 Kč)].

[22] Ačkoliv zástupkyně nárokovala odměnu za nahlížení do spisu dne 6. 5. 2019, Nejvyšší správní soud odměnu za tento úkon právní služby nepřiznal. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se totiž „*nejedná o úkon právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu. Nablížení a studium spisu (...) je třeba považovat za součást úkonu právní služby spočívajícího v převzetí a přípravě zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, nikoli za samostatný úkon právní služby, jenž by byl svou povahou nejbližší prostudování trestního spisu při skončení vyšetřování ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 citované vyhlášky. V daném případě se jedná o nezbytný krok na počátku zastupování v řízení o kasační stížnosti, aby se ustanovený advokát s věcí seznámil, nejde tedy o úkon srovnatelný s prostudováním trestního spisu dle cit. ustanovení vyhlášky, ke němuž dochází v průběhu trestního řízení, a to po skončení jeho přípravné fáze.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 – 40, rozsudek ze dne 13. 6. 2018, č. j. 3 Ads 35/2017 – 15, či rozsudek ze dne 10. 6. 2009, č. j. 6 Ads 21/2009 – 56).

[23] Nejvyšší správní soud zástupkyni přiznal cestovní náhrady (404 km ze sídla zástupkyně do sídla soudu a zpět) spojené s nahlížením do spisu dne 6. 5. 2019, a to náhradu za použití silničního motorového vozidla ve výši 1656 Kč (4,1 Kč/km x 404 km) [základní náhrada za 1 km jízdy 4,10 Kč dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 333/2018 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad ve spojení s § 13 odst. 5 advokátního tarifu] a dále náhradu nákladů pohonných hmot ve výši 735 Kč (0,055 l/km x 33,1 Kč/l x 404 km) [průměrná spotřeba 5,5 l/100 km dle technického průkazu použitého automobilu, průměrná cena motorové nafty 33,10 Kč/l dle § 4 písm. c) vyhlášky č. 333/2018 Sb.]. Dále soud zástupkyni přiznal náhradu za promeškaný čas (dvakrát 2 hod. 05 min.) spojený s cestováním z Prahy do Brna a zpět za účelem nahlížení do spisu ve výši 1000 Kč (100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu dle § 14 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy činí cestovní náhrada a náhrada za promeškaný čas 3391 Kč.

[24] Částka odměny za zastupování v řízení o kasační stížnosti včetně náhrady hotových výdajů zástupkyně stěžovatele činí celkem 10 191 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. července 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu